

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (ÜVJP) 2020/1509,**16. oktoober 2020,****millega rakendatakse otsust 2010/788/ÜVJP, mis käsitleb Kongo Demokraatliku Vabariigi vastu suunatud piiravaid meetmeid**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 31 lõiget 2,

võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2010. aasta otsust 2010/788/ÜVJP, mis käsitleb Kongo Demokraatliku Vabariigi vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2008/369/ÜVJP, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 20. detsembril 2010 vastu otsuse 2010/788/ÜVJP.
- (2) ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1533 (2004) alusel loodud ÜRO Julgeolekunõukogu komitee muutis 19. augustil 2020 kandeid kahe isiku ja kolme üksuse kohta, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid.
- (3) Otsuse 2010/788/ÜVJP I lisa tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsuse 2010/788/ÜVJP I lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

*Artikkel 2*Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 16. oktoober 2020

*Nõukogu nimel**eesistuja*

M. ROTH

⁽¹⁾ ELT L 336, 21.12.2010, lk 30.

LISA

I. Otsuse 2010/788/ÜVJP I lisa a osas (Artikli 3 lõikes 1 osutatud isikute loetelu) asendatakse allpool nimetatud isikuid käsitlevad kanded järgmistega:

29. Ntabo Ntaberi SHEKA

Ametinimetus: Ülemjuhataja, Kongo Nduma kaitseväed, Mayi Mayi Sheka rühmitus.

Sünniaeg: 4. aprill 1976.

Sünnikoht: Walikale, Walikale territoorium, Kongo Demokraatlik Vabariik.

Kodakondsus: Kongo Demokraatlik Vabariik.

Aadress: Goma, Põhja-Kivu, Kongo Demokraatlik Vabariik (vanglas).

ÜRO poolt loetellu kandmise kuupäev: 28. november 2011.

Muu teave: Ta andis end MONUSCOle välja 26. juulil 2017 ning Kongo ametivõimud on teda sellest ajast alates kinni pidanud. Tema kohtuprotsess sõjakuritegude, inimsusvastaste kuritegude ja mässulises liikumises osalemise pärast algas Goma sõjaväekohtus 2018. aasta novembris. Link Interpoli ja ÜRO Julgeolekunõukogu teabelehele: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/View-UN-Notices-Individuals>

Lisateave sanktsioonide komitee esitatud kirjeldavast kokkuvõttest loetellu kandmise põhjuste kohta:

Ntabo Ntaberi Sheka, Mayi Mayi Sheka poliitilise haru ülemjuhataja, on Kongo relvastatud rühmituse, mis takistab võitlejate desarmeerimist, demobiliseerimist ja taasintegreerimist, poliitiline juht. Mayi Mayi Sheka on Kongos asuv sõjaline rühmitus, mille tegevus lähtub Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas Walikale territooriumil asuvatest baasidest. Mayi Mayi Sheka rühmitus on rünnanud Kongo DV idaosas asuvaid kaevandusi, sealhulgas võtnud üle Bisiye kaevandusi ja teostanud kohaliku elanikkonna suhtes väljapressimisi. Samuti on Ntabo Ntaberi Sheka rikkunud tõsiselt rahvusvahelist õigust, võttes sihtmärgiks lapsi. Ntabo Ntaberi Sheka kavandas ja korraldas mitmeid rünnakuid Walikale territooriumil 30. juulist 2. augustini 2010, et karistada kohalikku elanikkonda, keda süüdistati koostöö tegemises Kongo valitsusvägedega. Rünnakute käigus vägistati, rööviti ja pandi sunnitööle lapsi, koheldes neid julmal, ebainimlikul ja alandaval viisil. Samuti värbab Mayi Mayi Sheka sõjaline rühmitus jõumeetodil poisse ning hoiab värvatud lapsi oma ridades.

30. Bosco TAGANDA

(teise nimega a) Bosco Ntaganda, b) Bosco Ntagenda, c) General Taganda, d) Lydia (kui ta oli APRi liige), e) Terminator, f) Tango Romeo (kutsung), g) Romeo (kutsung), h) Major)

Aadress: Haag, Madalmaad (2016. aasta juunis)

Sünniaeg: vahemikus 1973–1974.

Sünnikoht: Bigogwe, Rwanda.

Kodakondsus: Kongo Demokraatlik Vabariik.

Aadress: Haag, Madalmaad

ÜRO poolt loetellu kandmise kuupäev: 1. november 2005.

Muu teave: sündinud Rwandas, kolis lapsena Nyamitabasse, Masisi territooriumil, Põhja-Kivus. Nimetati presidendi määrusega pärast Ituri rahulepinguid 11. detsembril 2004 FARDCi brigaadikindraliks. Endine CNDP staabiülem, määrati pärast Laurent Nkunda vahistamist 2009. aasta jaanuaris CNDP sõjaväekomandöriks. Alates 2009. aasta jaanuarist FDLRi vastaste järjestike operatsioonide „Umoja Wetu“, „Kimia II“ ja „Amani Leo“ *de facto* asekomandör Põhja- ja Lõuna-Kivus. Sisenes 2013. aasta märtsis Rwandasse ja andis 22. märtsil Kigalis end vabatahtlikult Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ametnike kätte. Anti üle Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule Madalmaades Haagis. Rahvusvaheline Kriminaalkohus kinnitas 9. juunil 2014 tema vastu esitatud 13 süüdistust sõjakuritegudes ja viis inimsusvastastes kuritegudes; kohtuprotsess algas 2015. aasta septembris. Rahvusvaheline Kriminaalkohus mõistis ta 8. juulil 2019 süüdi 18 sõjakuriteos ja inimsusvastases kuriteos, mis pandi toime Ituris aastatel 2002–2003. 7. novembril 2019 mõisteti talle kokku 30 aastat vangistust. Ta kaebas edasi nii oma süüdimõistmise kui ka karistuse. Link Interpoli ja ÜRO Julgeolekunõukogu teabelehele: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/View-UN-Notices-Individuals>

Lisateave sanktsioonide komitee esitatud kirjeldavast kokkuvõttest loetellu kandmise põhjuste kohta:

Bosco Taganda oli UPC/Li sõjaline komandör, kes omab poliitilist mõjuvõimu ning juhib ja kontrollib jätkuvalt UPC/Li jõudude tegevust, mis on üks ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1493 (2003) punktis 20 nimetatud relvastatud rühmitustest, ning on seotud relvaembargot rikkuva ebaseadusliku relvakaubandusega. Ta nimetati FARDCi kindraliks 2004. aasta detsembris, kuid keeldus edutamisest, jäädes seega FARDCist väljapoole. Laste ja relvastatud konfliktidega tegeleva peasekretäri eriesindaja büroo andmetel oli ta vastutav laste värbamise ja kasutamise eest Ituris 2002.–2003. aastal ning otseselt ja/või käsuliinist tulenevalt vastutav 155 laste värbamise ja kasutamisega seotud süüteo eest Põhja-Kivus 2002.–2009. aastal. CNDP staabiülemana oli ta otseselt ja käsuliinist tulenevalt vastutav Kiwanja massimõrva eest novembris 2008.

Sündinud Rwandas, kolis lapsena Nyamitabasse, Masisi territooriumil, Põhja-Kivu provintsis. Elas 2011. aasta juunis Gomas ja omas suuri farme Ngungu piirkonnas, Masisi territooriumil, Põhja-Kivu provintsis. Nimetati presidendi määrusega pärast Ituri rahulepinguid 11. detsembril 2004 FARDCi brigaadikindraliks. Oli endine CNDP staabiülem, määrati pärast Laurent Nkunda vahistamist 2009. aasta jaanuaris CNDP sõjaliseks komandöriks. Alates 2009. aasta jaanuarist oli ta FDLRi vastaste järjestikuste operatsioonide „Umoja Wetu“, „Kimia II“ ja „Amani Leo“ *de facto* asekomandör Põhja- ja Lõuna-Kivu provintsis. Sisenes 2013. aasta märtsis Rwandasse, andis 22. märtsil Kigalis end vabatahtlikult Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ametnike kätte ja anti seejärel üle Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule Madalmaades Haagis. Rahvusvaheline Kriminaalkohtus kinnitas 9. juunil 2014 tema vastu esitatud 13 süüdistust sõjakuritegudes ja viis inimsusvastastes kuritegudes. Kohtuprotsess algas 2015. aasta septembris.

II. Otsuse 2010/788/ÜVJP I lisa b osas (Artikli 3 lõikes 1 osutatud üksuste loetelu) asendatakse allpool nimetatud üksusi käsitlevad kanded järgmiste kannetega:

1. ADF (ALLIED DEMOCRATIC FORCES – DEMOKRAATLIKUD LIITLASVÄED)

(teise nimega: a) Forces Démocratiques Alliées-Armée Nationale de Libération de l'Ouganda; b) ADF/NALU; c) NALU)

Aadress: Põhja-Kivu provintsi, Kongo Demokraatlik Vabariik.

ÜRO poolt loetellu kandmise kuupäev: 30. juuni 2014.

Muu teave: ADFi asutaja ja juhataja Jamil Mukulu vahistati 2015. aasta aprillis Tansaania Dar es Salaamis. Seejärel anti ta 2015. aasta juulis Kampalas Ugandale välja. 2016. aasta juuni seisuga hoitakse Mukulut väidetavalt politsei kinnipidamiskongis, kus ta ootab kohtuistungit. Seka Baluku on Jamil Mukulu mantlipärija ADFi üldjuhi kohal. Nagu mitmetes Kongo Demokraatlikku Vabariiki käsitleva ÜRO ekspertide rühma aruannetes (S/2015/19, S/2015/797, S/2016/1102, S/2017/672, S/2018/531, S/2019/469, S/2019/974, S/2020/482) rõhutatud, on ADF, sealhulgas Seka Baluku juhtimisel, jätkanud korduvaid rünnakuid, tapmisi ja sandistamisi, vägistamisi ja muud seksuaalvägivalda, tsiviilisikute, sealhulgas laste röövimist, ning külade ja tervishoiuasutuste ründamist, eelkõige Beni territooriumil asuvas Mamoves 12. ja 24. veebruaril 2019. aastal ja Beni territooriumil asuvas Mantumbis 5. detsembril 2019. aastal ja 30. jaanuaril 2020. aastal, samuti laste korduvat värbamist ja nende kasutamist rünnakute käigus ja sunnitööks Beni territooriumil Kongo Demokraatlikus Vabariigis, alates vähemalt 2015. aastast. Link Interpoli ja ÜRO Julgeolekunõukogu teabelehele: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/View-UN-Notices-Entities>

Lisateave sanktsioonide komitee esitatud kirjeldavast kokkuvõttest loetellu kandmise põhjuste kohta:

demokraatlikud liitlasväed (Allied Democratic Forces, ADF) loodi 1995. aastal ja nende asukohaks on Kongo Demokraatliku Vabariigi ja Uganda märgine piiriala. Kongo Demokraatlikku Vabariiki käsitleva ÜRO ekspertide rühma (GoE) 2013. aasta lõpparuande kohaselt, milles tsiteeritakse Uganda ametnikke ja ÜRO allikaid, oli ADFil 2013. aastal hinnanguliselt 1 200–1 500 relvastatud võitlejat, kes asusid Põhja-Kivu provintsi Beni territooriumi kirdeosas, Uganda piiri lähedal. Samade allikate hinnangul on ADFi liikmete koguarv (kaasa arvatud naised ja lapsed) vahemikus 1 600–2 500 liiget. Tulenevalt Kongo relvajõudude (FARDC) sõjalistest rünnakoperatsioonidest ja 2013.–2014. aastal läbi viidud ÜRO stabiliseerimissioonist Kongo Demokraatlikus Vabariigis (MONUSCO), paigutas ADF oma võitlejad laiali paljudesse väiksematesse baasidesse ning viis naised ja lapsed Benist läände jäävasse piirkonda ning Ituri ja Põhja-Kivu piirialale. ADFi sõjaline juht on Hood Lukwago ja selle ülemjuhataja on Jamil Mukulu, kelle suhtes on kehtestatud sanktsioonid.

ADF on toime pannud rahvusvahelise õiguse ja ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2078 (2012) tõsiseid rikkumisi, sealhulgas alljärgnevalt esitatud rikkumised.

ADF on värvanud ja kasutanud lapsõdureid, rikkudes seega kohaldatavat rahvusvahelist õigust (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni punkti 4 alapunkt d).

GoE 2013. aasta lõpparuandes märgiti, et GoE küsitles kolme endist ADFi võitlejat, kes olid 2013. aastal põgenenud ning kes kirjeldasid, kuidas Ugandas tegutsevad ADFi värbajad annavad katteta lubadusi töökohtade (täiskasvanutele) ja tasuta hariduse (lastele) kohta ning meelitavad inimesi Kongo DVsse, misjärel sunnitakse nad ühinema ADFiga. GoE aruande kohaselt ütlesid ADFi endised võitlejad GoEle, et ADFi väljaõpperühmad koosnevad tavaliselt täiskasvanud meestest ja poistest, ning kaks ADFist 2013. aastal põgenenud poissi ütlesid GoEle, et nad on saanud ADFilt sõjalist väljaõpet. GoE aruanne sisaldab ka ülevaadet ADFi väljaõppe kohta, mille on andnud „endine ADFi lapssõdur“.

GoE 2012. aasta lõpparuande kohaselt hõlmab ADFi värbamistegevus lapsi, mida tõendab 2012. aasta juulis Kaseses Uganda ametivõimude poolt kinnipeetud ADFi värbaja näide, kellega olid teel Kongo DVsse kaasas kuus noort poissi.

Konkreetne näide ADFi poolt toimepandud laste värbamisest ja kasutamisest sisaldub kirjas, mille Human Rights Watchi endine Aafrika piirkonna direktor Georgette Gagnon saatis 6. jaanuaril 2009 Uganda endisele justiitsministrile Kiddhu Makubuyule ning milles märgitakse, et 2000. aastal röövis ADF üheksa aasta vanuse poisi Bushobozi Irumba. Poiss pidi ADFi võitlejatele osutama transpordi- ja teisi teenuseid.

Lisaks toodi Aafrikat käsitlevas aruandes esile väited, et ADF värbab lapssõduriteks lapsi juba alates 10 aasta vanusest, ning viidati Uganda kaitseväge (UPDF) kõneisikule, kes kinnitas, et UPDF päästis 30 last, kes asusid Victoria järve Buvuma saarel asuvas väljaõppelaagris.

Samuti on ADF pannud toime arvukaid rahvusvaheliste inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi, mis on suunatud naiste ja laste vastu ning mis hõlmavad tapmist, sandistamist ja seksuaalset vägivalda (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni punkti 4 alapunkt e).

GoE 2013. aasta lõpparuande kohaselt ründas ADF 2013. aastal paljusid külasid, mistõttu pages üle 66 000 inimese Ugandasse. Nende rünnakute tulemusel jäi inimtühjaks suur maa-ala, mida ADF on sellest alates kontrollinud, röövides või tappes küladesse tagasipöördunud inimesi. 2013. aasta juulist septembrini raius ADF Kamango piirkonnas pea maha vähemalt viiel inimesel, lasi mitmed inimesed maha ja röövis mitukümmend inimest. Sellise tegevusega terroriseeriti kohalikku elanikkonda ja hoiti ära nende tagasipöördumine koju.

Global Horizontal Note, mis on relvakonfliktide piirkonnas asuvate laste vastu suunatud raskete rikkumiste järelevalve- ja aruandlusmehhanism, teatas ÜRO Julgeolekunõukogu laste ja relvakonfliktide töörühmale, et 2013. aasta oktoobrist detsembrini kestnud aruandlusperioodil vastutas ADF 18st dokumenteeritud laste surmajuhtumist 14 juhtumi eest, sealhulgas 11. detsembril 2013 Põhja-Kivus Beni territooriumil aset leidnud vahejuhtumi eest, mil ADF ründas Musuku küla ning tappis 23 inimest, sealhulgas 11 last (kolm tüdrukut ja kaheksa poissi), kelle vanuseks oli kaks kuud kuni 17 aastat. Kõik ohvrid olid matšeedega rängalt vigastatud, sealhulgas ka kaks last, kellel õnnestus rünnakust eluga pääseda.

2014. aasta märtsis esitatud peasekretäri aruandes, milles käsitleti konfliktidega seonduvat seksuaalset vägivalda, on Uganda Vabastamise Demokraatlikud Liitjõud/Rahvaarmee loetletud nimekirjas „Osapooled, keda põhjendatult kahtlustatakse relvakonfliktide käigus vägistamise või teiste seksuaalse vägivalla aktide toimepanemises või kes vastutavad nende toimepanemise eest“.

ADF on samuti osalenud rünnakutes MONUSCO rahuvalvajate vastu (ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni punkti 4 alapunkt i).

Lõpetuseks, MONUSCO esitas aruande, mille kohaselt on ADF pannud toime vähemalt kaks rünnakut MONUSCO rahuvalvajate vastu. Esimene toimus 14. juulil 2013 Mbau ja Kamango vahelisel teel MONUSCO patrulli vastu. Seda rünnakut kirjeldatakse üksikasjalikult GoE 2013. aasta lõpparuandes. Teine rünnak toimus 3. märtsil 2014. MONUSCO sõidukit rünnati granaatidega kümne kilomeetri kaugusel Benis asuvast Mavivi lennujaamast, mille tulemusel sai vigastada viis rahuvalvajad.

ADFi asutaja ja juhataja Jamil Mukulu vahistati 2015. aasta aprillis Tansaania Dar es Salaamis. Seejärel anti ta 2015. aasta juulis Kampalas Ugandale välja. 2016. aasta juuni seisuga hoitakse teda politsei kinnipidamiskongis, kus ta ootab kohtuistungit.

7. MACHANGA LTD

Aadress: Plot 55 A, Upper Kololo Terrace, Kampala, Uganda

ÜRO poolt loetellu kandmise kuupäev: 29. märts 2007.

Muu teave: kulla ekspordiettevõtte (direktorid: Rajendra Kumar Vaya ja Hirendra M. Vaya). 2010. aastal külmutas Bank of Nova Scotia Mocatta (UK) Machangale kuuluvad varad, mida hoiti Emirates Goldi kontol. Machanga omanikud on jätkuvalt seotud kulla ostmisega Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosast. Machanga Ltd esitas viimati deklaratsiooni 2004. aastal ja Uganda Vabariigi ametiasutused on selle registreerinud „staatusest mitteaktiivsena“. Link Interpoli ja ÜRO Julgeolekunõukogu teabelehele: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/View-UN-Notices-Entities>

Lisateave sanktsioonide komitee esitatud kirjeldavast kokkuvõttest loetellu kandmise põhjuste kohta:

Machanga ostis kulda relvastatud rühmitustega tihedaid sidemeid omavatel Kongo DV edasimüüjatelt, kellega tal olid regulaarsed ärisidemed. See on „abi andmine“ ebaseaduslikele relvastatud rühmitustele ning rikub resolutsioonide 1493 (2003) ja 1596 (2005) alusel kehtestatud relvaembargot. Kulla ekspordiettevõtte (direktorid: Rajendra Kumar Vaya ja Hirendra M. Vaya). 2010. aastal külmutas Bank of Nova Scotia Mocatta (UK) Machangale kuuluvad varad, mida hoiti Emirates Goldi kontol. Machanga varasem omanik, Rajendra Kumar ja tema vend Vipul Kumar on jätkuvalt seotud kulla ostmisega Kongo DV idaosast.

9. UGANDA COMMERCIAL IMPEC (UCI) LTD

Aadress: a) Plot 22, Kanjokya Street, Kamwokya, Kampala, Uganda (telefon: +256 41 533 578/9), b) PO BOX 22 709, Kampala, Uganda.

ÜRO poolt loetellu kandmise kuupäev: 29. märts 2007.

Muu teave: kulla ekspordiettevõtte. (Direktorid Jamnadas V. LODHIA (tuntud kui „Chuni“) ja tema pojad Kunal J. LODHIA ja Jitendra J. LODHIA). Uganda ametivõimud teatasid 2011. aasta jaanuaris komiteele, et pärast selle finantsvarade vabastamist maksis Emirates Gold UCI võla Crane Bankile Kampalas, mille tulemusel suleti lõplikult ettevõtte kontod. UCI direktorid on jätkuvalt seotud kulla ostmisega Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosast. Uganda Commercial Impex (UCI) Ltd esitas viimati deklaratsiooni 2013. aastal ja Uganda Vabariigi ametiasutused on selle registreerinud kui „Mitteaktiivne – staatusest mitteaktiivne“. Link Interpoli ja ÜRO Julgeolekunõukogu teabelehele: <https://www.interpol.int/en/How-we-work/Notices/View-UN-Notices-Entities>

Lisateave sanktsioonide komitee esitatud kirjeldavast kokkuvõttest loetellu kandmise põhjuste kohta:

UCI ostis kulda relvastatud rühmitustega tihedaid sidemeid omavatel Kongo DV edasimüüjatelt, kellega tal olid regulaarsed ärisidemed. See on „abi andmine“ ebaseaduslikele relvastatud rühmitustele ning rikub resolutsioonide 1493 (2003) ja 1596 (2005) alusel kehtestatud relvaembargot. Kulla ekspordiettevõtte. (endised direktorid J.V. LODHIA, tuntud kui „Chuni“, ja tema poeg Kunal LODHIA). Uganda ametivõimud teatasid 2011. aasta jaanuaris komiteele, et pärast selle finantsvarade vabastamist maksis Emirates Gold UCI võla Crane Bankile Kampalas, mille tulemusel suleti lõplikult ettevõtte kontod. UCI eelmine omanik J.V. Lodhia ja tema poeg Kunal Lodhia on jätkuvalt kaasatud kulla ostmisesse KDV idaosast.